

Објаснување на NDIS

1

2

3

КНИШКА 1 ОД 3

КНИШКА

1

Во оваа книшка:

- Објаснување на NDIS
- Проверка дали ги исполнувате условите
- Поддршка и услуги што ги финансира NDIS

Како да ја користите оваа книшка

Оваа книшка ќе ви помогне да ја разберете Националната програма за осигурување при попреченост (National Disability Insurance Scheme - NDIS) и како таа би можела да ви помогне.

Книшкава може да ја користите заедно со вашето семејство и пријателите, да ја носите на состаноци и да го користите просторот на страницата 7 за да запишете белешки, прашања и податоци за контакти.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ ВО NDIS: Некои зборови што ги користиме кога зборуваме за NDIS може да се нови за вас, па ќе ги објасниме потаму.

Ова е првата од трите книшки во оваа серија.

КНИШКА 1: Објаснување на NDIS

Во книшката 1:

Информации за NDIS

- Што е NDIS, каква поддршка обезбедува и кому може да се јавите за повеќе информации.
- Објаснување на различните улоги на NDIS, служби во заедницата и други државни служби.

Одлучување дали да се поднесе барање за NDIS

- Дознајте кои се условите за да станете корисник на NDIS.
- Ако мислите дека ги исполнувате условите за NDIS, дознајте што треба да правите натаму.

Вклучување во NDIS

- Дознајте кои информации се потребни за поднесување на барање за вклучување во NDIS како корисник.
- Дознајте како се донесуваат одлуките за вклучување во NDIS.
- Ако не ги исполнувате условите за NDIS, дознајте како да добиете помош за да користите услуги од службите во заедницата и други државни служби.

Други книшки во оваа серија се:

КНИШКА 2: Планирање

Книшката 2 опфаќа:

- Објаснување на поддршката што сега ја добивате и подготвување за вашиот состанок за планирање
- Присуство на состанок за планирање за да го подготвите вашиот план
- Добивање на вашиот одобрен NDIS план

КНИШКА 3: Користење на вашиот NDIS план

Книшката 3 опфаќа:

- Информации за тоа што содржи вашиот план
- Објаснување како да го користите вашиот план
- Избирање и управување со поддршката и услугите
- Преразгледување на вашиот план и напредок

Во текот на вашата соработка со NDIS ќе ги добиете потребните книшки или можете да ги преземете од интернет страницата на NDIS на www.ndis.gov.au

Објаснување на NDIS

Што е NDIS?

Националната програма за осигурување при попреченост (National Disability Insurance Scheme - NDIS) е првата австралиска национална програма за луѓе со попреченост.

Таа е поинаква од претходниот систем на давање однапред одредени финансиски средства на агенции и организации во заедницата, со цел средствата да им се даваат на поединци.

Околу 4,3 милиони Австралијци имаат некоја попреченост. Кога ќе профункционира со полн капацитет, NDIS ќе обезбедува финансирање на **поддршката и услугите** за околу 460.000 Австралијци со **трајна и значителна попреченост**, на возраст под 65 години. За многу луѓе тоа ќе биде првпат да ја добијат потребната поддршка.

NDIS може на сите луѓе со попреченост да им обезбеди информации и врски со службите во нивните заедници, како што се доктори, спортски клубови, групи за поддршка, библиотеки и училишта, како и информации за тоа каква поддршка дава владата на секоја од сојузните држави и територии.

NDIS – Што значи тоа?

N – National (Национална)

NDIS се воведува постепено во сите сојузни држави и територии.

D – Disability (Попреченост)

NDIS им дава поддршка на луѓето кои ги исполнуваат условите и имаат интелектуална, физичка, сетилна, когнитивна и психосоцијална попреченост. На луѓето кои имаат некоја попреченост и ги исполнуваат условите, или на деца со доцнење во развојот, исто така може да им биде дадена и поддршка за **рано интервенирање**.

I – Insurance (Осигурување)

NDIS им обезбедува на сите Австралијци да бидат спокойни дека ако тие, нивното дете или некој близок се родил или добил трајна и значителна попреченост, ќе ја добијат поддршката што им е потребна.

S – Scheme (Програма)

NDIS не е систем на добросостојба (welfare). Целта на NDIS е да им помогне на луѓето да ја добијат потребната поддршка со цел, со текот на времето, да се подобрат нивните способности и самостојност.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ ВО NDIS:

Трајна и значителна попреченост

Трајна попреченост значи дека вашата попреченост е веројатно доживотна. Значителна попреченост значи дека таа има суштествено влијание на вашата способност да извршувате секојдневни активности.

Поддршка и услуги

Помош или производи што му помагаат на некое лице во секојдневниот живот и му помагаат да биде дел од заедницата и да ги постигне саканите цели.

Рано интервенирање

Давање поддршка на некое лице, било да е дете или возрасен, што е можно порано, за да се намали влијанието на попреченоста или доцнењето во развојот, и да се зголемат неговите способности и самостојност.

“

Користејќи ја помошта на NDIS за да се соочам со секојдневните пречки, јас можам да се сконцентрирам на развојот на мојот бизнис без да ме загрижуваат секојдневните финансиски тешкотии поврзани со попреченоста.”

ЛОРА, КОРИСНИК НА NDIS И СОПСТВЕНИК НА МАЛ БИЗНИС

Што прави NDIS?

Обезбедува финансирање на лица кои ги исполнуваат условите, врз основа на нивните индивидуални потреби

NDIS обезбедува **разумно и неопходно** финансирање на луѓе со трајна и значителна попреченост, за да ги добијат поддршката и услугите што им се потребни за да живеат и да уживаат во животот.

Секој **корисник на NDIS** има индивидуален план во кој се наведени неговите цели и финансиските средства што ги добива.

Корисниците на NDIS ги користат нивните финансиски средства за да платат за поддршката и услугите што ќе им помогнат да ги постигнат нивните цели. Секој има различни цели, а во нив може да бидат вклучени нешта како што се наоѓање и останување на работа, наоѓање пријатели или учествување во активности на локалната заедница. Корисниците на NDIS имаат контрола на поддршката што ја добиваат, времето кога ја добиваат и кој ја дава.

NDIS не може да финансира поддршка што е:

- во надлежност на некој друг владин систем или служба во заедницата; или
- не е во врска со попреченоста на лицето.

Поддршка на заедниците за да ги вклучат сите Австралијци со попреченост.

Луѓето кои немаат право да добиваат финансиска поддршка од NDIS и натаму имаат можност да добијат помош за да користат услуги од служби во заедницата и други државни служби. NDIS може да им даде информации и да им помогне на сите луѓе со попреченост и нивните семејства и негуватели да стапат во врска со службите во заедницата и други државни служби. За голем број луѓе тоа ќе биде сета поддршка што им е потребна.

Кој помага да профункционира NDIS?

Национална агенција за осигурување при попреченост

- Националната агенција за осигурување при попреченост (National Disability Insurance Agency - NDIA) е независна државна организација што ја спроведува програмата NDIS.
- NDIA решава дали некој ги исполнува условите да стане корисник на NDIS и, во тој случај, колку финансиски средства ќе добие. Тоа е врз основа на *Законот за NDIS од 2013 година (NDIS Act 2013)* со кој се одредува каква поддршка и услуги се сметаат за разумни и неопходни за да бидат финансирани од страна на NDIS.

Партнери за рано интервенирање во раното детство

- Раното интервенирање во раното детство (Early Childhood Early Intervention - ECEI) им помага на децата на возраст до 6 години кои имаат доцнење во развојот или попреченост.
- Партнерите на ECEI ангажираат ECEI координатори кои на децата и на нивните родители им помагаат да добиваат поддршка и услуги приспособени на потребите на детето.
- ECEI координаторите исто така помагаат во поврзувањето со други служби, како што се здравствени центри во заедницата, групи за играње или други активности достапни во тоа подрачје.

Партнери за координација во локално подрачје

- Партнерите за координација во локално подрачје (Local Area Coordination Partners) ангажираат координатори во локално подрачје (Local Area Coordinators - LAC) кои им помагаат на луѓето да ја сфатат и користат NDIS. Тие исто така соработуваат со корисниците на NDIS за да ги подготват и користат нивните NDIS планови.
- За повеќето лица на возраст од седум години и постари, LAC координаторот ќе биде главниот контакт за NDIS.
- LAC координаторот ќе ги поврзува лицата со попреченост со служби за поддршка, услуги, активности во нивните заедници и со други државни служби. LAC координаторите исто така соработуваат со заедниците, за тие да станат попристапни и да ги вклучуваат сите луѓе со попреченост.

Како да го најдам мојот ECEI или LAC партнер?

Видете на интернет страницата www.ndis.gov.au или јавете се на **1800 800 110** за да го најдете вашиот локален ECEI или LAC партнер.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ ВО NDIS:

Разумно и неопходно

„Разумно“ значи нешто правилно, а „неопходно“ значи нешто што му е потребно на некое лице. NDIS финансира поддршка и услуги соодветни на попреченоста на некое лице, за да му помогне да ги оствари неговите цели и ги задоволи неговите потреби.

Корисник на NDIS

Луѓето кои ги исполнуваат условите да користат NDIS се нарекуваат корисници.

Партнери

Партнери во заедницата (Partners in the Community) се организации во заедницата, кои соработуваат со NDIA за да дадат NDIS поддршка. Партнерите даваат ECEI услуги или LAC услуги; некои организации ги даваат и едните и другите.

Проверете дали имате право да користите финансиска поддршка од NDIS

NDIA донесува одлуки за тоа кој може да биде корисник на NDIS врз основа на податоците што лицата ги даваат за нивната попреченост и како попреченоста влијае на нивниот секојдневен живот. За да ги исполнувате условите за NDIS, вие мора:

- да имате трајна попреченост која во значителна мера влијае на вашата способност да учествувате во секојдневни активности, или да сте заостанати во развојот
- да сте помлади од 65 години кога првпат се пријавувате за NDIS
- да сте австралиски државјанин, имате виза за постојан престој (permanent visa) или специјална категорија на заштитна виза (Protected Special Category visa), и
- да живеете во дел на Австралија во кој NDIS е сега достапна.

За да проверите дали ги исполнувате условите за NDIS, пополнете го следниот прашалник.

Запомнете, ова е само водич. Конечната одлука за вашето право го донесува NDIA.

1. Дали сте помлади од 65 години?

За да имате право на финансиска помош од NDIS, вие мора да сте помлади од 65 години во времето кога го поднесувате барањето.

Да, одете на прашањето 2.

Не, вие не можете да се вклучите во NDIS. Можеби можете да користите други видови на поддршка за постари лица. Видете на www.myagedcare.gov.au

2. Дали имате австралиско жителство (residency)?

За да имате право на NDIS, вие мора да живеете во Австралија и да сте:

- австралиски државјанин (citizen), ИЛИ
- постојан жител (permanent resident), ИЛИ
- носител на специјална категорија на заштитна виза (Protected Special Category visa), и

Да, одете на прашањето 3.

Не, вие не можете да се вклучите во NDIS. Можеби можете да добиете други видови поддршка преку служби во заедницата и други државни служби.

3. Дали живеете во област каде NDIS е сега достапна?

За да користите NDIS веднаш сега, мора да живеете во област каде NDIS е достапна. Ако не знаете дали NDIS е достапна во областа во која живеете, посетете ја интернет страницата на NDIS на www.ndis.gov.au или јавете се на телефон **1800 800 110**.

Да, одете на прашањето 4.

Не, треба да почекате NDIS да стане достапна во вашата област.

4. Дали, поради трајна и значителна попреченост, обично ви треба поддршка од друго лице или користење на специјална опрема за да ги извршувате секојдневните активности?

За да се вклучите во NDIS, вие треба да имате трајна и значителна попреченост што ве спречува самите да правите секојдневни работи. Тоа вклучува и видови попреченост што се повремени, како кај луѓето кои имаат некоја значителна и доживотна психосоцијална попреченост.

Да, LAC, ECEI партнерот или NDIA може да ви помогнат да поднесете барање за вклучување во NDIS. За повеќе информации видете го дијаграмот на следната страница.

Не, одете на прашањето 5.

5. Дали сега ви треба некаква поддршка за да се намали вашата потреба од поддршка во иднина?

За да се вклучите во NDIS заради добивање поддршка за рана интервенција вие мора:

- да имате трајна попреченост, или
- да сте дете на возраст до 6 години со значително доцнење во развојот, поради што е потребно одредено ниво на интервенција, и

Треба да има евиденција дека добивањето поддршка сега ќе ви помогне со тоа што:

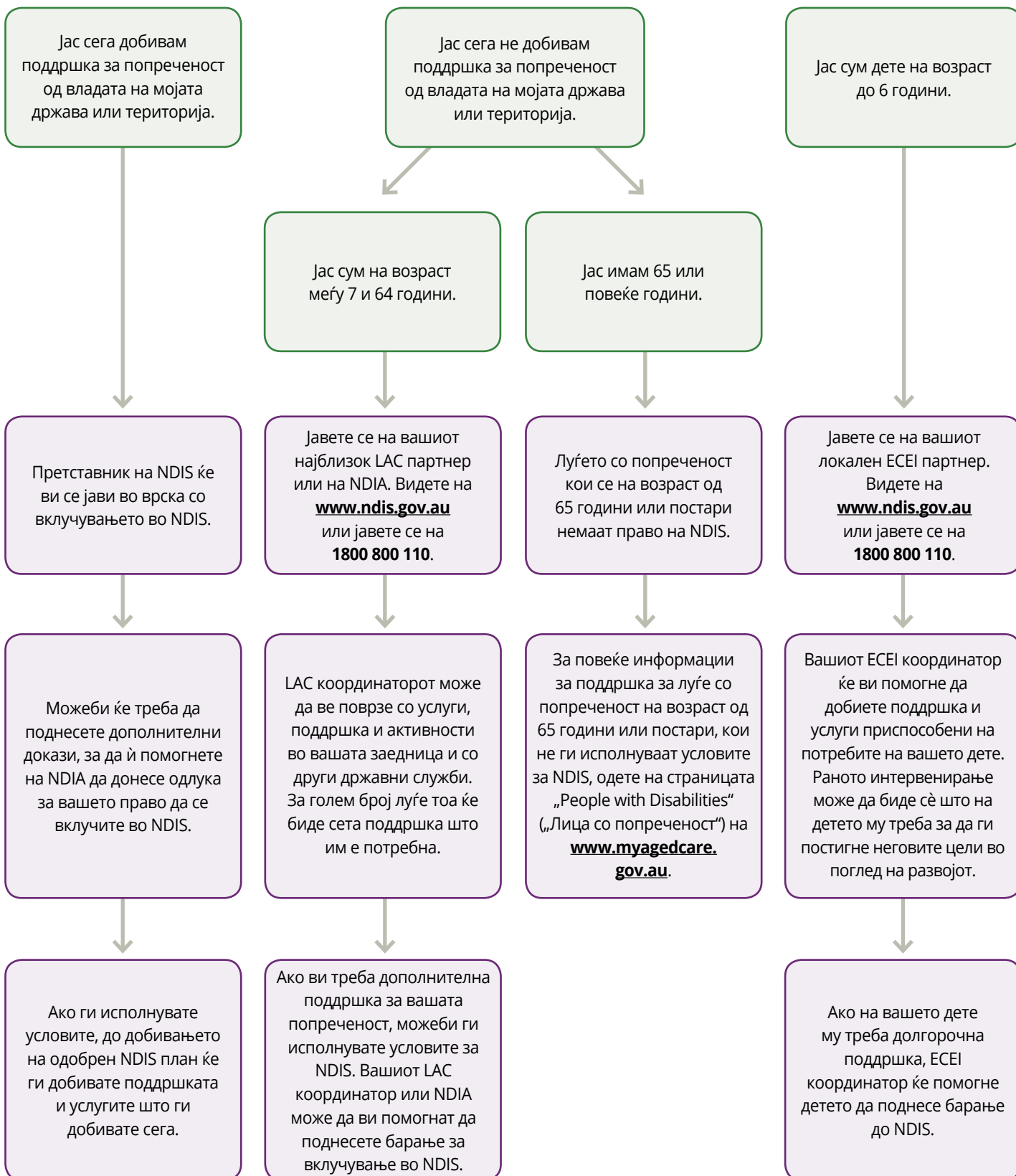
- ќе се намали влијанието на вашата попреченост или доцнење во развојот, и
- ќе се подобрат вашите способности и самостојност.

Да, LAC, ECEI партнерот или NDIA може да ви помогнат да поднесете барање за вклучување во NDIS. За повеќе информации видете го дијаграмот на следната страница.

Не, LAC или ECEI партнерот може да бидат достапни да ви помогнат да стапите во врска со служби во заедницата или други државни служби.

Вклучување во NDIS

Откако одговоривте на прашањата на страница 5, користете го следниот дијаграм за да ви помогне да го разберете процесот на вклучување во NDIS.

Што ако ми треба помош да побарам вклучување во NDIS?

Ако имате законски назначен претставник (representative), тој или таа може да ви помогне или да поднесе барање во ваше име. Ако немате законски назначен претставник, може да побарате помош од некое лице за поддршка како, на пример, роднина, пријател или работник за поддршка. Меѓутоа, вие треба да му дадете дозвола на вашето лице за поддршка да поднесе барање во ваше име за вклучување во NDIS.

Давање информации во поткрепа на вашето барање за вклучување во NDIS

Барање за вклучување во програмата може да се поднесе преку телефон ако се јавите во NDIA на **1800 800 110**.

Ќе треба да дадете информации за вас, за да ѝ помогнете на NDIA да донесе решение за вашето право на користење на NDIS. Можете исто така на некој во кого имате доверба да му дадете дозвола да дава информации во ваше име.

Од вас ќе се бара да ги дадете следните информации:

- Вашето име и презиме, години на старост, каде живеете и дали имате дозвола за постојан престој во Австралија.
- Доказ за вашата возраст и место на живеење.
- Податоци и докази за вашата попреченост и како таа влијае на вашиот секојдневен живот.
- Актуелни и/или соодветни извештаи што веќе ги имате од медицински специјалисти или стручни лица од здруженото здравство (allied health).
- Дали ѝ давате дозвола на NDIA за вашата попреченост да разговара со други луѓе, вклучувајќи ги Centrelink, вашиот домашен доктор (GP) или лице што ви дава поддршка.

Откако ќе биде поднесено вашето барање, NDIA ќе ви прати писмо со кое ќе бара да ги доставите сите потребни докази.

Вашите докази пратете ги на NDIA по:

Пошта: GPO Box 700, Canberra, ACT 2601

Електронска пошта: NAT@ndis.gov.au

Лично: однесете ги во вашата локална канцеларија

Копиите од доказите чувајте ги за ваша евиденција.

Забелешки и прашања

Вклучување во NDIS

Ова се примери како поединци може да добијат поддршка од NDIS.

ХАРИЕТ

Џенин е загрижена за развојот на нејзината четиригодишна ќерка Хариет. Џенин ја користи веб страницата на NDIS за да добие информации за програмата за рана интервенција во раното детство (Early Childhood Early Intervention - ECEI) за деца на возраст до 6 години, и мисли дека програмата може да ѝ користи на Хариет.

Џенин се јавува на NDIA за да дознае каде да побара помош. NDIA ја упатува на локалниот ECEI партнер. Џенин закажува состанок со ECEI координатор. ECEI координаторот утврдува дека на Хариет не ѝ треба NDIS план, но дека ќе има корист од поддршка за рана интервенција. ECEI координаторот ѝ помага на Џенин со логопедски (speech therapy) стратегии за користење дома и во детска градинка, заради подобрување на развојот на способностите за комуникација на Хариет.

Тимот во ECEI партнерот исто така нуди некои терапевтски стратегии кои семејството може да ги користи дома за да ја поддржи самостојноста на Хариет. После три месеци говорот и целокупниот развој на Хариет се подобри и семејството е убедено дека може да го поддржува нејзиниот напредок без натамошна потреба од поддршка од ECEI. Хариет е подготвена да појде во основно училиште идната година.

ECEI координаторот ѝ кажува на Џенин да продолжи да го надгледува напредокот на Хариет и да се јави ако има нешто за што би сакала да разговара во врска со развојот на Хариет во иднина.

ДОМ

Дом, стар 24 години, има умерена интелектуална попреченост. Тој живее со родителите и му треба нивна помош за готвење и превоз. Тие го придружуваат кога излегува. Дон би сакал да биде посамостоен и еден ден да најде работа со скратено работно време (part-time job).

Дом никогаш не добил поддршка за попреченост од владата на неговата држава. Семејството на Дом слушало дека NDIS почнала да функционира во нивната област. Таткото се јавува на NDIA и преку телефон поднесува барање за вклучување во NDIS. Пред да биде донесено решение, од таткото е побарано да поднесе дополнителни докази за попреченоста на Дом.

Врз основа на поднесените докази, барањето за вклучување на Дом во NDIS е одобрено. Тој е упатен кај LAC координатор во неговата област. Дом добива финансиски средства од NDIS за да плати за поддршката и услугите што ќе му помогнат да научи нови работи, како на пример, да си готви јадење, наутро да се облекува и да ги подобри своите способности и самоверба со цел да може сам да се качи во автобус. Подолгорочно, Дом се надева да ги користи парите од NDIS за да се здобие со соодветни квалификации за работа со скратено работно време во угостителството.

ЏИМ

Џим, стар 45 години, имал несреќен случај дома и се здобил со повеќе повреди на ногата. Тој бил примен во болница, имал повеќе операции и му требаат лекови за да се справи со болките.

Првите неколку недели после излегувањето од болница на Џим му треба помош за преврзување на раните. Тој исто така почна со интензивна програма за рехабилитација.

Државниот здравствен систем е одговорен за финансирањето на болничката нега на Џим, операциите, специјалистите, медицинските сестри и рехабилитацијата. Џим открива дека нема право на NDIS, бидејќи не постои веројатност дека неговите повреди ќе бидат трајни.

Џим знае дека ако неговите потреби се сменат во иднина, тој би можел да има право на NDIS - на пример, ако заврши со сите лекувања и постојат докази дека има трајна и значителна попреченост, што значи дека му треба помош во секојдневните активности.

Поддршка и услуги што ги финансира NDIS

Која поддршка и услуги може да финансира NDIS?

NDIS финансира низа видови поддршка и услуги за образование, вработување, социјализирање, постигнување самостојност, подобрување на аранжманите за живеење, како и здравјето и добросостојбата.

За да се сметаат за разумни и неопходни, поддршката или услугите:

- мора да бидат во врска со попреченоста на учесникот
- не смеат да вклучуваат трошоци за секојдневен живот што **не** се во врска со вашите потреби од поддршка за попреченост, на пример за прехранбени артикли
- треба да вредат да се потрошат пари за нив
- мора да биде веројатно дека ќе бидат ефикасни и ќе му помогнат на корисникот, и
- треба да се земе предвид поддршката што ја добивате од други државни служби, вашето семејството, негувателите, мрежите и заедницата.

Како NDIS им дава поддршка на семејствата и негувателите?

Иако NDIS им дава поддршка на луѓето со трајна и значителна попреченост, поддршката и услугите што ги финансира NDIS може да им носат директна или индиректна корист на семејствата и негувателите.

Вашиот LAC координатор, ECEI координатор или NDIA исто така може да ви дадат информации за поддршката што ви е на располагање преку други програми финансирани од државата, вклучувајќи советување и групи за поддршка на негувателите во вашата заедница.

Дали е NDIS поврзана со пензијата за попреченост?

Не. Пензијата за лица со попреченост (Disability Support Pension - DSP) е различна од NDIS. Ако добивате DSP, тоа не значи дека автоматски имате право на NDIS, затоа треба да проверите дали ги исполнувате условите за NDIS и да поднесете барање.

Слично на тоа, ако добивате финансиски средства од NDIS, тоа нема да влијае на ниеден вид на социјална помош (income support) што го добивате, како што се DSP или додатокот за негуватели (Carers Allowance).

Дали е NDIS замена за други државни служби и служби во заедницата?

Не. Другите државни служби и служби во заедницата и натаму се одговорни за давање помош на сите Австралијци и за обезбедување нивните услуги да се сеопфатни и достапни за сите луѓе со попреченост. Иако преку NDIS не се дуплираат или финансираат тие услуги, вашиот LAC координатор или ECEI координатор може да ви каже кои услуги може да се добијат во вашата област и да ви помогне да ги користите.

Другите државни служби вклучуваат општини, болници, библиотеки, здравствени центри, јавен превоз и училишта. Услугите и активностите во заедницата може да вклучуваат групи во заедницата, спортски клубови и добротворни организации во вашата локална заедница. Бизнесите исто така имаат значајна улога во обезбедувањето пријателска и достапна средина за секого, а тоа вклучува кафетерии, работни организации и трговски центри.

“

“Еден ден во неделата нема да одам на училиште и ќе работам во банка. Сакам да научам да бидам благајник и да работам во банка.”

ОНИ, КОРИСНИК НА NDIS

За што се задолжени другите државни служби?

Другите државни служби продолжуваат да им даваат услуги на сите Австралијци со попреченост. За да ви помогнеме да дознаете кој е задолжен за различни услуги, еве неколку примери.

Вашиот LAC координатор, ECEI координатор или NDIA исто така може да ви дадат информации што NDIS ќе финансира, а што не.

Образование

NDIS финансира:

- Грижа за себе во училиште во врска со попреченоста на ученикот, како на пример, помош при јадењето.
- Специјализирана обука на учителите и друг персонал за специфичните лични потреби на ученик со попреченост.
- Специјализиран превоз потребен поради попреченоста на ученикот (што не е замена за родителската одговорност).
- Опрема за подвижност како што е инвалидска количка или лични апарати за комуницирање.
- Терапии за кои семејството и училиштето се согласиле дека може да бидат правени во текот на часовите на училиште, а кои не се за образовни цели.

Образовните системи финансираат:

- Учители, помошници за учење и други видови поддршка како, на пример, преведувачи на знаковен јазик за глуви лица во Австралија (Auslan).
- Општа поддршка, ресурси и обука за учители, татори и друг персонал.
- Терапија која се спроведува во училишта заради образовни цели или обука, како, на пример, професионални лица од здруженото здравство (allied health practitioners) кои им помагаат на учителите и инструкторите да ја приспособат наставната програма.
- Помагала и опрема за да се има пристап до наставните програми, како на пример приспособен компјутерски хардвер, софтвер и учебници на Брајова азбука.
- Приспособување на згради како, на пример, поставување на рампи, лифтови и опрема за слушање (hearing loops).
- Превоз за образовни и активности за обука како, на пример, екскурзии, излети и спортски настани.
- Секојдневно надгледување на учениците во училиште, вклучувајќи поддршка во поглед на однесувањето.

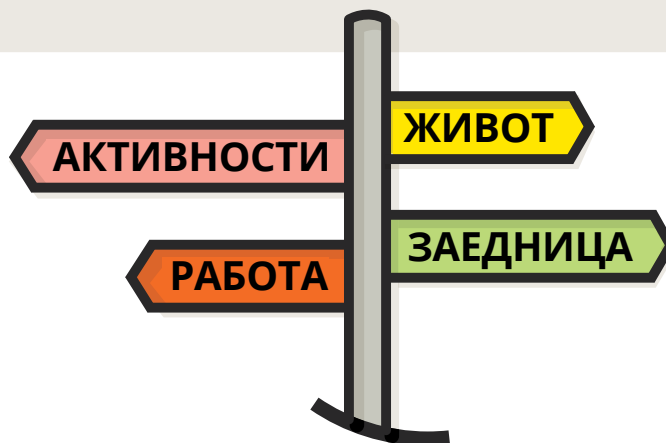
Здравство

NDIS финансира:

- Приспособувања (modifications) на домот, лична нега и унапредување на личните способности за да му се помогне на лицето да стане посамостојно.
- Здружено здравство (allied health) и други терапии потребни поради попреченоста на лицето, вклучувајќи ерготерапија (occupational therapy), говорна терапија (speech therapy) или физиотерапија.
- Протези и вештачки екстремитети (artificial limbs) (операциите остануваат одговорност на здравствениот систем).
- Помагала и опрема како што се инвалидски колички, приспособливи кревети или помагала за слух во врска со попреченоста на лицето.
- Терапевтска и поддршка во поглед на однесувањето на лица со психосоцијална попреченост.

Јавните здравствени системи финансираат:

- Дијагностицирање и процена на здравствени состојби, вклучувајќи ментални болести и попреченост.
- Лекови, општи медицински и забарски услуги и лекување, услуги од специјалисти, болничка нега, операции и рехабилитација.
- Клиничка нега за ментални болести.
- Палијативна нега, геријатриски и психогеријатриски услуги.
- Субакутна, рехабилитациска и постакутна нега, вклучувајќи лекување на рани од страна на медицинска сестра.
- Планирање и подготвување за враќање на пациентот дома по болнички престој.
- Општи услуги во однос на слухот и видот кои немаат врска со попреченоста на лицето (на пример, очила на рецепт).

Работа

NDIS финансира:

- Лична нега за луѓето на кои, поради нивната попреченост, им треба поддршка на работа (на пример, помош околу личната нега и јадењето).
- Помагала и опрема како што се инвалидски колички или лични апарати за комуникација како, на пример, читачи на екран (screen readers) или средства за создавање звук.
- Поддршка при преминување на работа (transition-to-work) што му е потребна на лице со попреченост, надвор од тоа што е разумно да го обезбеди работодавецот (на пример, обука за патување до и од работа, односи со колегите, комуницирање и општи работни способности).

Работодавците и службите за вработување финансираат:

- Помош за корисниците со цел да можат да ги развиваат нивните работни способности и да останат на работа, вклучувајќи постојана поддршка ако е потребна. Тоа ги вклучува услугите што ги даваат службите за вработување на лица со попреченост (Disability Employment Services) или Jobactive (програма на австралиската влада за услуги во врска со вработувањето).
- Поддршка специфична за работното место, како што се градежни приспособувања, и помагала и опрема специфични за работното место, како што се компјутери и приспособени работни маси.
- Превоз заради работни активности како што се состаноци.
- Социјална помош за лицата кои бараат работа, како што е додатокот NewStart.

Поддршка на семејства

NDIS финансира:

- Поддршка специфична за попреченост, потребна поради влијанието на попреченоста на детето или на родителот.
- Програми на обука специфични за попреченост за родители и негуватели кои самите имаат попреченост, или за дете со попреченост.
- Поддршка за попреченост за деца, тинејџери и возрасни во врска со нега надвор од дома (out-of-home care), вклучувајќи приспособување на домот, опрема, терапии и поддршка во поглед на однесувањето, и развој на способноста на детето да стане посамостојно.

Службите во заедницата и државните служби за помош на семејства финансираат:

- Справување со прашања околу заштитата на децата.
- Кампањи за информирање и сознанија во поглед на безбедноста и добросостојбата на децата.
- Советување, програми за родителски способности и услуги во поглед на семејните односи.
- Нега на деца, тинејџери и возрасни надвор од дома, вклучувајќи сместување, додатоци за нега, исплати и други стандардни видови поддршка заради одржување на домашната состојба.
- Додатоци за семејствата и родителите како што се даночна бенефиција за семејства (Family Tax Benefit) или попусти за детска грижа (Child Care Rebates).

1

2

3

Што ќе се случува натаму?

Кога сте ги дале сите неопходни информации, NDIA ќе донесе решение дали имате право на NDIS. Ќе ви пратиме писмо во кое ќе ви го соопштиме решението. Тоа се вика „решение за вклучување во програмата“ (‘access decision’).

Ако немате право на NDIS, вие и натаму може да добивате информации и помош од LAC координатор или ECEI координатор со цел да добиете поддршка и услуги во вашата заедница.

- Ако имате нови докази за влијанието на вашата попреченост врз вашиот секојдневен живот, можеби ќе треба да пополнете ново барање за вклучување во програмата.
- Ако вашата ситуација се смени во иднина, може да поднесете ново барање за вклучување во програмата.
- Вие имате право да побарате од NDIA да го преразгледа решението во однос на вашето вклучување во програмата. Вашиот LAC координатор, ECEI координатор или NDIA може да ве известат како да го направите тоа и може да ве поврзат со некого, на пример застапник, кој може да ви помогне во тој процес.
- Ако не се согласувате со преразгледувањето на вашето барање за вклучување во програмата од страна на NDIA, може да побарате преразгледување од страна на Трибуналот за административни жалби (Administrative Appeals Tribunal - AAT). Видете ја веб страницата на AAT на www.aat.gov.au или телефонирајте на **1800 228 333**. Вие не можете да барате од AAT да преразгледа некое решение пред тоа да биде преразгледано од NDIA.

Ако имате право на користење финансиски средства преку NDIS, ќе ве контактираат за да се организира состанок за планирање и разговор за вашите потреби за поддршка и финансирање.

Сега сте подготвени да преминете на:

Книшка 2: Планирање

За повеќе информации за оваа книшка ве молиме стапете во контакт со:

www.ndis.gov.au

Националната агенција за осигурување при попреченост
(National Disability Insurance Agency)

☎ Телефон 1800 800 110

📘 Најдете нè на Facebook/NDISAus

🐦 Следете нè на Twitter @NDIS

За луѓе на кои им треба помош со англискиот јазик

👤 TIS: 131 450

За луѓе со оштетен слух или говор

📞 TTY: 1800 555 677

🗣️ Speak and Listen: 1800 555 727

💻 Пренос преку интернет: National Relay Service www.relayservice.gov.au